

# Obsah

Úvod .....	13
------------	----

## Část I

### **Teoretická a metodologická východiska rozboru, přístupy k sociální práci v zahraničí a její legislativní ukotvení v ČR**

<b>1. Pojetí role sociálního pracovníka v praxi a přiměřenost pomoci sociálních pracovníků životní situaci klientů.....</b>	<b>17</b>
1.1 Vymezení problému .....	17
1.2 Volba koncepce výzkumu role sociálního pracovníka .....	17
1.3 Základní výzkumná otázka .....	19
1.4 Klíčové pojmy v rámci zvolené koncepce výzkumu.....	19
1.4.1 „Pojetí role SPR“ .....	19
1.4.2 „Žádoucí pojetí role SPR“ aneb teoretické vymezení role SPR .....	22
1.4.3 „Stávající pojetí role SPR v praxi“ .....	24
1.4.4 „Kritéria přiměřenosti“ .....	26
1.5 Rozpracování teoretického vymezení role SPR.....	27
1.5.1 Pojmy vymežující žádoucí anticipované cíle pomoci sociálního pracovníka.....	27
1.5.2 Pojmy vymežující žádoucí anticipované činnosti SPR .....	29
1.5.3 Pojmy vymežující žádoucí anticipované způsoby výkonu činností SPR.....	33
Literatura.....	36
<b>2. Postavení sociálních pracovníků ve vybraných státech Evropy .....</b>	<b>38</b>
2.1 Liberální model .....	38
2.1.1 Spojené státy americké .....	39
2.1.2 Velká Británie.....	41
2.2 Korporativní model .....	47
2.2.1 Německo .....	47
2.3 Institucionální model.....	54
2.3.1 Švédsko .....	54
2.3.2 Nizozemsko.....	57
2.4 Komparace .....	60
2.4.1 Definice sociální práce .....	60
2.4.2 Obsah sociální práce .....	63
2.4.3 Status sociálního pracovníka .....	64
2.4.4 Vzdělání .....	64
2.4.5 Profesní organizace .....	64
2.5 Diskuse a doporučení.....	65
Seznam použitých zkratk .....	70
Literatura.....	71
<b>3. Postavení sociálních pracovníků v právu České republiky .....</b>	<b>76</b>
3.1 Úvod.....	76
3.2 Historický exkurz k vývoji právní úpravy sociální práce v rámci chudinské/sociální péče .....	78
3.2.1 Právní úprava chudinské péče za první republiky .....	79
3.2.2 Právní úprava sociální péče po druhé světové válce.....	82
3.2.3 Systém sociálního zabezpečení ČR a jeho reforma .....	83
3.3 Obsah a rozsah sociální práce podle práva ČR.....	84
3.3.1 Sociální práce v platných právních předpisech ČR .....	84
3.3.2 Sociální práce a její právní zakotvení v právním řádu ČR .....	85
3.3.3 Shrnutí .....	91



3.4 Právní úprava postavení sociálních pracovníků .....	91
3.4.1 Právní postavení sociálních pracovníků dle zákona o soc. službách .....	92
3.4.2 Právní postavení sociálních pracovníků v dalších právních předpisech ....	92
3.4.3 Shrnutí .....	94
3.5 Vzdělávání sociálních pracovníků .....	95
3.5.1 Vzdělávání sociálních pracovníků podle zákona o sociálních službách .....	95
3.5.2 Vzdělávání sociálních pracovníků v jiných oblastech, než jsou sociální služby v užším smyslu slova .....	96
3.5.3 Shrnutí .....	98
3.6 Profesionální organizace sociálních pracovníků .....	98
3.6.1 Shrnutí .....	100
3.7 Srovnání s evropskými zkušenostmi .....	101
3.8 Závěry a doporučení .....	103

## Část II

### Metodika výzkumu a provedených rozborů

<b>1. Metodologie výzkumných šetření .....</b>	<b>107</b>
1.1 Souhrnná informace o výzkumných šetřeních .....	107
1.2 Kvalitativní šetření .....	108
1.2.1 Přípravná fáze - screening .....	108
1.2.2 Sběr údajů a metody jejich rozboru .....	109
1.2.3 Charakteristika objektu zkoumání .....	109
1.3 Kvantitativní šetření .....	113
1.3.1 Výběr organizací a vytváření databází pro účely dotazníkového šetření	113
1.3.2 Charakteristika výzkumného nástroje .....	114
1.3.3 Charakteristika objektu zkoumání a analytický postup při vyhodnocení získaných údajů .....	115
<b>2. Návrh hledisek pro vymezení tzv. „optim“ zajištění dostupnosti a kvality výkonu sociální práce garantované českým státem .....</b>	<b>119</b>
Literatura .....	133

## Část III

### Výsledky kvalitativních a kvantitativních šetření

<b>1. Organizace působící v resortu spravedlnosti .....</b>	<b>137</b>
1.1 Úvod .....	137
1.2 Věznice .....	138
1.2.1 Cíle sociální práce .....	138
1.2.2 Činnosti sociální práce .....	142
1.2.3 Předpoklady realizace cílů a činností sociální práce z pohledu zaměstnavatele i pracovníka .....	147
1.2.4 Kasuistika .....	151
1.2.5 Shrnutí .....	151
1.3 Probační a mediační služba .....	153
1.3.1 Výsledky kvantitativního šetření .....	153
1.3.2 Výsledky kvalitativního šetření .....	168
1.4 Závěry .....	180
Literatura .....	183
<b>2. Organizace působící v resortu vnitra .....</b>	<b>184</b>
2.1 Úvod .....	184
2.2 Výsledky kvantitativního šetření .....	186
2.2.1 Charakteristika klientely .....	186
2.2.2 Cíle .....	187



2.2.3 Činnosti a okolnosti vykonávání cílů činností .....	188
2.2.4 Personální zajištění realizace zkoumaných agend .....	194
2.2.5 Shrnutí .....	196
2.3 Výsledky kvalitativního šetření .....	197
2.3.1 Cíle sociální práce .....	198
2.3.2 Činnosti sociální práce .....	201
2.3.3 Předpoklady realizace cílů a činností sociální práce pohledem zaměstnavatele i pracovníka.....	207
2.3.4 Kasuistika .....	210
2.3.5 Shrnutí .....	211
2.4 Závěr .....	211
<b>3. Organizace působící v resortu zdravotnictví .....</b>	<b>215</b>
3.1 Úvod .....	215
3.2 Výsledky kvantitativního šetření .....	216
3.2.1 Charakteristika klientely .....	218
3.2.2 Cíle .....	219
3.2.3 Činnosti .....	220
3.2.4 Personální zajištění činností sociální práce ve zkoumaných zařízeních ..	230
3.2.5 Shrnutí .....	232
3.3 Výsledky kvalitativního šetření .....	233
3.3.1 Cíle sociální práce .....	234
3.3.2 Činnosti sociální práce .....	237
3.3.3 Předpoklady realizace cílů a činností sociální práce pohledem managementu i řadových pracovníků.....	245
3.3.4 Kasuistika .....	249
3.3.5 Shrnutí .....	250
3.4 Závěry .....	252
Literatura .....	256
<b>4. Organizace působící v resortu školství .....</b>	<b>257</b>
4.1 Úvod .....	257
4.2 Výsledky kvantitativního šetření .....	259
4.2.1 Charakteristika klientely .....	260
4.2.2 Cíle .....	262
4.2.3 Činnosti a okolnosti jejich vykonávání .....	265
4.2.4 Personální zajištění činností sociální práce ve zkoumaných zařízeních ..	276
4.2.5 Shrnutí .....	279
4.3 Výsledky kvalitativního šetření .....	280
4.3.1 Školská poradenská zařízení .....	280
4.3.2 Ústavní výchova .....	289
4.4 Závěry .....	303
Literatura .....	307
<b>5. Přenesená působnost státní správy (obce II. a III. typu) .....</b>	<b>308</b>
5.1 Úvod .....	308
5.2 Obce III. typu - výsledky kvantitativního šetření .....	310
5.2.1 Charakteristika klientely .....	312
5.2.2 Cíle .....	315
5.2.3 Činnosti a okolnosti jejich vykonávání .....	318
5.2.4 Personální zajištění realizace zkoumaných agend .....	326
5.2.5 Shrnutí .....	329
5.3 Obce II. a III. typu - výsledky kvalitativního šetření .....	330
5.3.1 Cíle sociální práce .....	330
5.3.2 Činnosti sociální práce .....	333
5.3.3 Předpoklady realizace cílů a činností sociální práce pohledem zaměstnavatele i pracovníka.....	341



5.3.4	Kasuistika .....	344
5.3.5	Shrnutí .....	345
5.4	Závěr .....	347
<b>6.</b>	<b>Organizace působící v resortu práce a sociálních věcí - úřady práce .....</b>	<b>350</b>
6.1	Úvod .....	350
6.2	Výsledky kvantitativního šetření .....	352
6.2.1	Charakteristika klientely .....	352
6.2.2	Cíle .....	356
6.2.3	Činnosti a okolnosti jejich vykonávání .....	357
6.2.4	Personální zajištění realizace zkoumaných agend .....	373
6.2.5	Shrnutí .....	378
6.3	Výsledky kvalitativního šetření .....	379
6.3.1	Cíle sociální práce .....	380
6.3.2	Činnosti sociální práce .....	381
6.3.3	Předpoklady realizace cílů a činností sociální práce pohledem zaměstnavatele i pracovníka .....	384
6.3.4	Kasuistika .....	387
6.3.5	Shrnutí .....	388
6.4	Závěr .....	388
	Literatura .....	392
<b>7.</b>	<b>Organizace působící v resortu práce a sociálních věcí - sociální služby ....</b>	<b>393</b>
7.1	Úvod .....	393
7.2	Služby sociální péče .....	394
7.2.1	Charakteristika klientely .....	395
7.2.2	Cíle .....	396
7.2.3	Činnosti a okolnosti jejich vykonávání .....	397
7.2.4	Personální zajištění zkoumaných agend .....	404
7.2.5	Shrnutí .....	406
7.3	Služby sociální prevence - výsledky kvantitativního šetření .....	407
7.3.1	Charakteristika klientely .....	408
7.3.2	Cíle .....	409
7.3.3	Činnosti a okolnosti jejich vykonávání .....	410
7.3.4	Personální zajištění zkoumaných služeb .....	415
7.3.5	Shrnutí .....	418
7.4	Odborné sociální poradenství - výsledky kvantitativního šetření .....	418
7.4.1	Charakteristika klientely .....	418
7.4.2	Cíle .....	419
7.4.3	Činnosti a okolnosti jejich vykonávání .....	420
7.4.4	Personální zajištění zkoumaného druhu služby .....	424
7.4.5	Shrnutí .....	426
7.5	Odborné sociální poradenství - výsledky kvalitativního šetření .....	426
7.5.1	Cíle sociální práce .....	427
7.5.2	Činnosti sociální práce .....	429
7.5.3	Předpoklady realizace cílů a činností sociální práce pohledem zaměstnavatele i pracovníka .....	436
7.5.4	Kasuistika .....	438
7.5.5	Shrnutí .....	439
7.6	Závěr .....	439

## Část IV

### Shrnutí výsledků rozboru a doporučení

<b>1.</b>	<b>Využití výsledků rozborů pro zachycení trendů a formulaci doporučení ...</b>	<b>447</b>
1.1	Trendy vývoje dle sledovaných resortů .....	447
1.2	Typologie resortů podle hledisek výkonu sociální práce .....	486

1.3 Trendy, problémy a doporučení.....	489
1.3.1 Trendy pojetí výkonu soc. práce v resortech české veřejné politiky .....	489
1.3.2 Problémy vyplývající z trendů pojetí výkonu sociální práce v resortech české veřejné politiky .....	490
1.3.3 Doporučení .....	491
Seznam použitých zkratk .....	495

<b>2. Shrnutí hlavních trendů a doporučení relevantních pro ukotvení sociální práce.....</b>	<b>496</b>
--	------------

<b>Přílohy .....</b>	<b>503</b>
----------------------	------------

<b>Výtahy z opoňenských posudků .....</b>	<b>532</b>
---	------------

Úvod  
 1. Úvodní slovo  
 2. Úvodní slovo  
 3. Úvodní slovo  
 4. Úvodní slovo  
 5. Úvodní slovo  
 6. Úvodní slovo  
 7. Úvodní slovo  
 8. Úvodní slovo  
 9. Úvodní slovo  
 10. Úvodní slovo  
 11. Úvodní slovo  
 12. Úvodní slovo  
 13. Úvodní slovo  
 14. Úvodní slovo  
 15. Úvodní slovo  
 16. Úvodní slovo  
 17. Úvodní slovo  
 18. Úvodní slovo  
 19. Úvodní slovo  
 20. Úvodní slovo  
 21. Úvodní slovo  
 22. Úvodní slovo  
 23. Úvodní slovo  
 24. Úvodní slovo  
 25. Úvodní slovo  
 26. Úvodní slovo  
 27. Úvodní slovo  
 28. Úvodní slovo  
 29. Úvodní slovo  
 30. Úvodní slovo  
 31. Úvodní slovo  
 32. Úvodní slovo  
 33. Úvodní slovo  
 34. Úvodní slovo  
 35. Úvodní slovo  
 36. Úvodní slovo  
 37. Úvodní slovo  
 38. Úvodní slovo  
 39. Úvodní slovo  
 40. Úvodní slovo  
 41. Úvodní slovo  
 42. Úvodní slovo  
 43. Úvodní slovo  
 44. Úvodní slovo  
 45. Úvodní slovo  
 46. Úvodní slovo  
 47. Úvodní slovo  
 48. Úvodní slovo  
 49. Úvodní slovo  
 50. Úvodní slovo  
 51. Úvodní slovo  
 52. Úvodní slovo  
 53. Úvodní slovo  
 54. Úvodní slovo  
 55. Úvodní slovo  
 56. Úvodní slovo  
 57. Úvodní slovo  
 58. Úvodní slovo  
 59. Úvodní slovo  
 60. Úvodní slovo  
 61. Úvodní slovo  
 62. Úvodní slovo  
 63. Úvodní slovo  
 64. Úvodní slovo  
 65. Úvodní slovo  
 66. Úvodní slovo  
 67. Úvodní slovo  
 68. Úvodní slovo  
 69. Úvodní slovo  
 70. Úvodní slovo  
 71. Úvodní slovo  
 72. Úvodní slovo  
 73. Úvodní slovo  
 74. Úvodní slovo  
 75. Úvodní slovo  
 76. Úvodní slovo  
 77. Úvodní slovo  
 78. Úvodní slovo  
 79. Úvodní slovo  
 80. Úvodní slovo  
 81. Úvodní slovo  
 82. Úvodní slovo  
 83. Úvodní slovo  
 84. Úvodní slovo  
 85. Úvodní slovo  
 86. Úvodní slovo  
 87. Úvodní slovo  
 88. Úvodní slovo  
 89. Úvodní slovo  
 90. Úvodní slovo  
 91. Úvodní slovo  
 92. Úvodní slovo  
 93. Úvodní slovo  
 94. Úvodní slovo  
 95. Úvodní slovo  
 96. Úvodní slovo  
 97. Úvodní slovo  
 98. Úvodní slovo  
 99. Úvodní slovo  
 100. Úvodní slovo